

فرآیند یاددهی یادگیری در کبوتر طوق دار

(فارسی ۲ متوسطه دوم)

صدیقه شاهمرادی

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی
شهرستان شوشتر

چکیده

فرآیند یاددهی و یادگیری یکی از رئوس مهم در ایفای رسالت آموزش و پرورش در تدریس و کلاس درس است و در صورت اصولی کار کردن در جهت این فرآیند، می‌توان مفاهیم درس‌ها را به راحتی به دانش‌آموزان تعلیم داد.

در این فرآیند که با گسترش علم روز در ارتباط است، از جدیدترین فناوری‌های علمی برای آموزش به دانش‌آموزان استفاده می‌شود.

معلم در این فرآیند همانند یک رهبر، علم را با زبانی ساده و قابل فهم و تجربی به دانش‌آموزان یاد می‌دهد. فرآیند یادگیری و یاددهی لازم و ملزوم یکدیگرند و در چگونگی تدریس معلم، تعامل و ارتباط با دانش‌آموزان و الگوهای تدریس پیشرفته نقش بسزایی دارند.

در این مقاله، درس کبوتر طوق دار براساس این فرآیند بررسی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: یاددهی، یادگیری، تدریس، کبوتر طوق دار

مقدمه

یکی از رویکردهای آموزشی، رویکرد فرآیندمحور است.

در این رویکرد، معلم و دانش‌آموز به عنوان دو قطب مهم نظام آموزش و پرورش مورد

اصل هر علم اطلاع یافتن از جنبه‌های مختلف آن است.

یادگیری علم است اما یاددهی و نوع یاددادن اهمیت بیشتری دارد؛ چون از یادگیری افراد معدودی می‌توانند بهره ببرند ولی یاددهی در طیف گسترده‌ای از اجتماع جریان دارد. زکات علم، نشر آن است و زکات یادگیری، یاددهی است.

ارکان اصلی یک فرآیند یادگیری و یاددهی بهینه عبارت‌اند:

۱. آموزش و تدریس
 ۲. آشنایی با اصول یادگیری
 ۳. آشنایی با روش‌های یاددهی
 ۴. ارزشیابی
 ۵. بازخورد
 ۶. وسایل کمک آموزشی.
- در اینجا هر یک از این موارد را به اختصار تعریف می‌کنیم.

آموزش و تدریس

در نظام آموزشی، تدریس این گونه تعریف شده است:

به قسمتی از فعالیت‌های آموزشی اطلاق می‌شود که با حضور معلم سرکلاس اتفاق می‌افتد. مهم‌ترین ارکان تدریس معلم و دانش‌آموزند.

معلم با استفاده از اندوخته‌های علمی خویش طبق هر رشته، به دانش‌آموز

توجه قرار می‌گیرند. آموزش و پرورش باید برای شفاف کردن این شیوه تسهیلاتی در اختیار معلمان قرار دهد تا بتوانند رسالت خود را که آموزش اثربخش به دانش‌آموزان است، تکمیل کنند. این مقاله بر فرآیند یاددهی و یادگیری درس کبوتر طوق دار مبتنی است.

در این مقاله ابتدا این فرآیند تعریف می‌شود و چگونگی استفاده از آن در روند آموزش مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. سپس درس کبوتر طوق دار به صورت اجمالی تجزیه و تحلیل می‌گردد و در پایان، روش‌های تدریس این درس بیان می‌شود.

معلم با کاربرد این روش‌ها در تمام دروس دیگر می‌تواند روند آموزش به دانش‌آموزان را هدفمند و جهت‌دار کند. فرآیند یاددهی و یادگیری از اصول مهم در آموزش و پرورش نوین است. این فرآیند که از آن در کشور ژاپن به صورت مستمر استفاده می‌شود، نتایج بسیار قابل قبولی داشته است.

قبل از ورود به مقاله و بررسی درس کبوتر مطوقه و روش تدریس این درس، لازم است درباره مفاهیم کلیدی فرآیند یاددهی و یادگیری نکاتی بیان و بررسی شود.

برای ورود به هر علمی باید مفاهیم پایه و کلیدی آن علم را فرا گرفت. بر این اساس،

تعلیم می‌دهد و دانش‌آموز با حضور فعال خود معنای تدریس را کامل می‌کند. تدریس مهم‌ترین بخش آموزش است. از طریق رسانه‌ها و لوح‌های فشرده و نرم‌افزارها نیز می‌توان علوم و مباحث مختلف را تدریس کرد ولی آن‌ها فقط آموزش می‌دهند و هر آموزشی تدریس نیست. تدریس با حضور فعال دو قطب اصلی، یعنی معلم و دانش‌آموز صورت می‌گیرد. همچنین، جهت‌دار است و با برنامه آموزشی و حضور مداوم در کلاس انجام می‌پذیرد. تدریس، تعامل بین دانش‌آموز و معلم است و دارای طرح و برنامه‌ای منسجم و هدفمند از جانب نظام آموزشی و معلم می‌باشد.

به این نکته باید توجه شود که به گفته پیامبر بزرگ اسلام، معلمی شغل انبیاست. معلم مانند فرستاده‌ای است از جانب خدا و پیامبران که فرزندان جامعه را هم هدایت کنند و هم آموزش دهند. رسالت معلم فقط تدریس علم مربوط به خویش نیست. او باید در کنار اندوخته‌های علمی، زبان و بیانی شیرین و اثرگذار داشته باشد و با بهره‌گیری از ایمان، اخلاق، راست‌گویی، بی‌ریایی و کمک به هم‌نوعان خویش، دانش‌آموزان را آموزش دهد.

آشنایی با اصول یادگیری

هر علمی را که باعث تغییر در تفکر و باعث به جنب‌وجوش درآوردن و فعالیت مغزی می‌شود، یادگیری می‌نامند.

در یادگیری پیام‌هایی به مغز ارسال می‌شود و مغز را به کنش و تجزیه و تحلیل و درک و می‌دارد. این فرایند هم ذهنی است و هم جسمی.

جنبه ذهنی مربوط به یادگیری علم نظری و جنبه جسمی مربوط به فعالیت‌های تجربی و حرکتی است؛ مانند آموختن یک رشته ورزشی یا یک حرکت ورزشی.

آشنایی با روش‌های یاددهی

معلم و یادگیرنده باید هم‌زمان با یادگیری، اصول یاددهی را هم فرا گیرد.

او باید بتواند با مخاطب و دانش‌آموز ارتباط برقرار کند و اندوخته خود را به آنان ارائه دهد. یادگیری بدون یاد دادن فایده چندانی ندارد. باید به دانش‌آموزان یاد داد که هر چه را به دیگران بیاموزند باعث می‌شود که یادگیری در خودشان بیشتر تقویت شود.

هر چه بهتر بتوان به دیگران یاد داد

هدف کلی فرایند یاددهی و یادگیری این است که آموزش باید در تمام جنبه‌های زندگی دانش‌آموزان مشهود باشد و باعث ایجاد خلاقیت در دانش‌آموزان و بالارفتن روحیه اعتمادبه‌نفس آنان شود

به مراتب بیشتر نیز می‌توان علم‌های بیشتری فرا گرفت. نوع ارائه به دانش‌آموزان بسیار مهم است. دانش‌آموز باید از فراگیری علم خشنود باشد و منتظر نماند.

ارزش‌یابی

یکی از خروجی‌های نظام آموزشی، ارزش‌یابی است. بر این اساس می‌توان یادگیری و پیشرفت دانش‌آموزان را سنجید.

یکی از اهداف مهم آموزش، ارزش‌یابی است که براساس آن می‌توان به جنبه‌های هوشی دانش‌آموزان پی برد. ارزش‌یابی فقط سنجش پایانی نوبت اول و نوبت دوم نیست. ارزش‌یابی باید به‌صورت مستمر در جریان درس هم صورت گیرد تا معلم از نظر هوش و ذکاوت واقعی دانش‌آموزان را بسنجد.

بازخورد

بازخورد را می‌توان کامل‌کننده ارزش‌یابی دانست که هم در نتایج سنجش و هم در کلاس به‌صورت مستمر و بعد از پایان تحصیل نیز به همراه دانش‌آموز می‌ماند. بازخورد بیشتر، ارائه شیوه کلامی دانش‌آموز است که بتواند اندوخته‌های خود را با زبان شرح دهد و با مغز و تفکر بر سر برگه امتحان بیاورد.

محصول بازخورد، نتایج امتحانات و رضایت دانش‌آموزان و رضایت معلم از تلاش‌های خویش است. بازخورد باید از شروع سال تحصیلی و شیوه پیشرفت دانش‌آموزان شروع شود و تا پایان امتحانات نیز ادامه یابد.

بر مدیران مدارس لازم است که نتایج امتحان پایان سال را هم رصد کنند و دانش‌آموزانی که تمام تلاش خود را کرده‌اند و بازخورد خوبی داشته‌اند مورد توجه و تشویق قرار دهند.

این امر باعث می‌شود که برای تحصیل در سال آینده با روحیه و ذوق و شوق دوچندان آماده شوند.

وسایل کمک آموزشی

دنیای امروز دنیای فناوری است. هر چه بیشتر می‌رویم جهان بیشتر پیشرفت می‌کند. و سهم زیادی از این پیشرفت‌ها در جهت استفاده نظام آموزش و پرورش است.

استفاده از وسایل کمک آموزشی تدریس را آسان‌تر، هدفمندتر و جهت‌دارتر می‌کند و موجب راحتی و درک فهم بیشتر دانش‌آموزان نیز می‌شود.

استفاده از کتاب، مجلات آموزشی، فضای مجازی، لوح فشرده و پروژکتور در کلاس باعث می‌شود شیوه‌های تدریس پویاتر شود.

هدف کلی فرایند یاددهی و یادگیری این است که آموزش باید در تمام جنبه‌های زندگی دانش‌آموزان مشهود باشد و باعث ایجاد خلاقیت در دانش‌آموزان و بالارفتن روحیه اعتمادبه‌نفس آنان شود.

همان‌طور که گفته شد، آموزش فقط بر مبنای یادگیری علم به صورت روزنامه‌وار

و این فرایند کامل شده است. بعد از فکر کردن عنصر خلاقیت در دانش آموز پدید می آید و روند جست و جو در ذهن منظم و هدف دار می شود.

خلاقیت نتیجه تفکر است و باز خوردی مناسب و قطعی در جریان آموزش ایجاد می کند.

از این نکته نباید غافل شویم که مغز دانش آموزان را به صورت انباری از اطلاعات در زمینه های مختلف در نیاوریم که هر لحظه در حال انفجاری مخرب است.

اطلاعات باید مناسب و جهت دار باشد و بیشتر به صورت تجربی و پرسش و پاسخ در فضایی صمیمی صورت گیرد.

ارزش یابی نباید آرامش و آسایش جسم و ذهن را از دانش آموز بگیرد و باعث بی خوابی، فشار عصبی و نخوردن آب و غذا شود.

این عوامل تبعات خطرناکی در زندگی آینده دانش آموزان دارد.

آموزش باید نیروی فکر را در دانش آموزان ایجاد کند و این نیرو خروجی هایی چون

و نظری نیست. آموزش در تمام جنبه های بشری زندگی تأثیر دارد که به صورت عملی، حرکتی، اخلاقی، رفتاری و گفتاری ظاهر می شود.

یادگیری یعنی دانش آموزان را به تفکر و تعقل گرایش پیدا کنند و اندوخته های جدید، مغز خود را به حرکت در آورند و تا به نتیجه گیری برسند.

امروزه ژاپن که از جهت فعالیت های یادگیری و اندیشیدن در جایگاه بلندی قرار دارد و همین عامل باعث شده است که نظام آموزشی قدرتمندی داشته باشد.

فکر کردن باعث می شود که به سؤالات مبهم دانش آموزان پاسخ داده شود و او را به تکاپو وادارد. اگر در فرایند آموزش موفق شدیم که دانش آموز را به تفکر واداریم، به معنی آن است که در این راه موفق بوده ایم

خلاقیت و نوآوری و تحقیق و مطالعه بیشتر را به وجود می آورد.

اکنون به مبحث اصلی مقاله که یاددهی و یادگیری در درس کبوتر طوق دار (مطوقه) است، می پردازیم. کبوتر طوق دار یکی از زیباترین تمثیلات کتاب کلیله و دمنه است.

از هر کلام این متن آهنگ و نغمه های شیرین برمی خیزد که هم خواننده حرفه ای از آن بهره می گیرد و هم خواننده مبتنی کلام و بیان نواز شگر آن را متوجه می شود.

برای تدریس این درس معلم باید آگاهی کاملی از کتاب کلیله و دمنه داشته باشد. سیر تاریخی این کتاب را برای دانش آموزان شرح دهد، با انواع نثر آشنا باشد و دلیل مصنوع و متکلف بودن یا فنی بودن این اثر را برای دانش آموزان

موشکافی کند. باید خلاصه ای از داستان های کلیله و دمنه را بداند و برای تغییر حال و هوای

کلاس گهگاهی از این داستان‌ها استفاده کند.

پیام اصلی این درس نقش صبر و دوراندیشی و تفکر در کارها و مسئولیت‌پذیری رهبران است.

باید این پیام به شیوه‌ای عالی در جان و ذهن دانش‌آموزان نقش بندد.

پس از یادگیری شیوه تدریس این درس، معلم باید با همراهی دانش‌آموز از سه دیدگاه قلمرو زبانی، فکری و ادبی درس را به دانش‌آموزان تفهیم کند.

مرحله اول خوانش درس است و تمرکز دانش‌آموزان بر خواندن معلم و درک اولیه هر چیزی که به زبان معلم می‌آید.

خوانش معلم باعث می‌شود که در ذهن دانش‌آموز پیش‌زمینه‌ای از درس، فراهم شود.

بعد از خوانش، معلم باید خلاصه‌ای از درس را بیان کند تا دانش‌آموز پیام درس را بگیرد.

خلاصه درس

داستان کبوتر مطوقه در کلیله و دمنه در وصف حال دوستان مخلصی آمده است که هم هنگام آسایش یار و معاشر یکدیگرند و هم در زمان سختی، دستگیر و غم‌خوار و مددکار همدیگر. پیام اصلی درس نقش رهبری و مسئولیت‌پذیری رهبر و لزوم فرمانبرداری از رهبر را بیان می‌کند.

خلاصه داستان «کبوتر مطوقه»

روزی زاغی از بالای درختی دید که صیادی بر روی سبزه‌زاران دام گسترده و دانه‌هایی روی آن پاشید و در یک گوشه کمین کرد. از فضا یک دسته کبوتر که در آسمان پرواز می‌کردند، به طمع دانه، فرود آمدند و در دام افتادند.

سردسته این پرندگان مطوقه نام داشت. مطوقه وقتی اضطراب پرندگان را دید، از آن‌ها خواست که با همکاری و همدلی، به فرمان او برگردند و با این روش دام را از زمین کنند و اوج گرفتند. صیاد نیز در نهایت ناباوری به دنبال آن‌ها رفت؛ با این امید که پرندگان سرانجام خسته خواهند

شد و به زمین خواهند افتاد.

زاغ که در واقع، نماینده خواننده‌ای است که در پی پیام داستان می‌باشد، به دنبال این گروه رفت تا سرانجام این ماجرا را بداند؛ زیرا به گفته خودش، او نیز از پیش آمدن چنین اتفاقی، ایمن نبود و شاید او هم روزی خودش دچار چنین واقعه‌ای بشود.

مطوقه که پی به تعقیب صیاد برد، به دوستان پیشنهاد کرد که به سوی آبادانی‌ها و درختستان‌ها پرواز کنند تا شاید از دید صیاد دور بمانند و او از آنان قطع امید کند و برگردد. کبوتران چنین کردند و چون از چشم صیاد ناپدید شدند، او ناامیدانه بازگشت.

مطوقه کبوتران را نزد موشی که از دوستانش بود، راهنمایی کرد تا در گشودن بندها از پاهایشان، آن‌ها را کمک کند.

موش با دیدن پاهای دریند دوست خود، پریشان شد و خواست که بندها را از پاهای او بگشاید ولی این سر دسته با وفا، از موش خواست که ابتدا گره‌های دوستان را باز کند که مبادا از جویدن بندهای طوقی خسته شود و دل به باز کردن بندهای دوستانش ندهد. پس موش چنین کرد و کبوتران با تدبیر مطوقه و با نیروی اتحاد خود و دوستی عمیق بین مطوقه و موش از گرفتاری‌هایی یافتند.

نتیجه‌گیری

با نیروی عقل و قدرت اتحاد می‌شود بر دشمن و مشکلات پیروز شد. پس خوانش روان درس و خلاصه‌ای داستانی و شیوا از آن، معلم باید با همراهی دانش‌آموز از سه دیدگاه قلمرو زبانی، فکری و ادبی درس را به دانش‌آموزان تفهیم کند.

در این‌جا به خلاصه‌ای از بررسی قلمرو زبانی، ادبی و فکری، می‌پردازیم:

قلمرو زبانی

در قلمرو زبانی، دانش‌آموز باید کاربرد افعال را بداند. واژگان را از نظر دستوری بشناسد و با فرایندهای واجی و کاربرد تاریخی آن‌ها آشنا شود.

در این حکایت فعل در معانی دیگری به کار رفته است:

صیاد در پی ایشان ایستاد. ایستاد در این جمله به معنای به راه افتادن است. گرازان به تگ ایستاد: ایستاد در این جمله به معنای شروع کردن به کاری است.

در این درس واژگانی که ارزش املائی دارند، نیز به چشم می‌خورد:

نزه- مطوقه- مطاوعت- گزاردن، فراغ- سیادت

نکته دیگر اینکه در این درس باید دانش‌آموز بداند حذف شناسه در زبان معیار نادرست و غیرممکن است.

کبوتران فرمان وی بکردند و دام برکنندند و سرخویش گرفت حذف:

شقایق بر یکی پای ایستاده. در این مصرع «بود» حذف شده است.

واژگان کهن:

گشن- حبه- همگنان- جال

اسم مرکب:

خشن جامه- بدحال

فعل مرکب/ نگاه داشتن

فعل پیشوندی: فرود آید- بازگشت- برنگیرد

جملات کوتاه:

مطوقه به مسکن موش رسید. کبوتران را فرمود که فرود آید. فرمان او نگاه داشتند. و جمله بنشستند و آن موش را زبرا نام بود، با دهای تمام...

قلمرو ادبی:

«آورده‌اند»: فعل مجهول- او به جای آن قدیم بسیار استفاده می‌شد.

نمودی و مانستی: شکل قدیم ماضی استمراری

تشبیه مرکب:

شقایق بر یکی پای ایستاده

چو بر شاخ زمرد جام باده

شقایق را بر روی ساقه خود شبیه جام شراب بر روی شاخه‌ای از زمرد در نظر گرفته است.

داغ: استعاره از سیاهی درون لاله/ بیت دوم تشبیه مرکب دارد. شقایق بر روی ساقه تشبیه شده به قرار گرفتن جام

شراب سرخ بر شاخه‌ای زمرد رنگ.

ایستادن شقایق: تشخیص است.

استعاره: چون او را در بند بلا بسته دید،
زه آب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها
براند.

جوی استعاره از اشک است.

بند بلا: اضافه تشبیهی - زه آب دیده:
اضافه تشبیهی (چشمه چشم) - بر رخسار
جوی‌ها... اغراق است در این درس
کنایه‌های زیبایی به کار رفته است:

گرم و سرد روزگار چشیده

دل برگرفتن: تا از چشم او ناپیدا نشویم،
دل از ما برنگیرد

تشبیه:

پرزغ چون دم طاووس مانستی و در
پیش جمال او دم طاووس به پرزغ
مانستی.

قلمرو فکری

در این درس با نمادهایی مانند زغ،
مطوقه و موش و گروه کبوتران روبه‌رو
هستیم.

زغ در این داستان نماد انسان‌های
جست‌وجوگر و عبرت‌گیر و دوراندیش
است.

مطوقه در این حکایت نماد رهبری
دلسوز و فداکار است.

موش نماد دوستان صمیمی و مخلص
است.

کبوتران نماد پیروان فرمانبردار و مطیع
رهبر است.

مطوقه حق خود را نادیده می‌گیرد و
صواب آن می‌بیند که بند کبوتران دیگر
باز شود و آن‌ها رها شوند و سخنی بسیار
پرمفهوم می‌گوید:

«من ریاست کبوتران تکفل کرده‌ام و
ایشان را از آن روی بر من حقی واجب
شده است و چون ایشان حقوق مرا به
طاعت و مناصحت بگزارند، مرا نیز از
عهده‌لوازم ریاست بیرون باید آمد.»

برای تدریس این درس می‌توان از
روش‌های متفاوتی استفاده کرد. معلم
باید با توجه به درس و زمانی که برای آن
درس در اختیار دارد، تدریس را آغاز کند.
این تدریس باید جهت‌دار باشد و در
جهت درک دانش‌آموز ارائه شود.

نثر این درس قدیمی است و دانش‌آموز با

بسیاری از لغات و ترکیب‌ها و اصطلاحات
آن آشنایی ندارد. معلم به عنوان یک
قطب از آموزش باید به صورت راهنما و
جهت‌دهنده در تدریس این درس ظاهر
شود و همانند سکان‌داری دانش‌آموزان را
در دریای پررنگ و نگار و پرخروش متون
ادبی کهن راهنمایی کند.

به سه روش می‌توان این درس را تدریس کرد: روش سنتی

در این روش معلم، محور و ارائه‌دهنده
اطلاعات و دانش‌آموز، شنونده و
حفظ‌کننده مطالب است. در این رویکرد
دانش‌آموز فعال نیست، بلکه معلم فعال
است و به صورت سخنرانی مطالب و
اندوخته‌های خود را با دانش‌آموزان در
میان می‌نهد.

در روش سنتی دانش‌آموز مخزنی
از اطلاعات می‌شود و از این انبار پر از
اطلاعات در زمان ارزش‌یابی کتبی یا
شفاهی استفاده می‌شود.

این ارزش‌یابی فقط مبتنی بر ساختار
ظاهری فراگیری درس است و دانش‌آموز
بیشتر مطالب را حفظ می‌کند و ارائه
می‌دهد.

بانک اطلاعات فقط تا زمان ارزش‌یابی
شفاهی یا کتبی برای دانش‌آموزان مفید
است. در این رویکرد پاسخ‌ها و نمره‌های
دانش‌آموز مهم است. در نهایت این
رویکرد نتیجه‌محور است...

معلم سخنران و در بیشتر مواقع متکلم
وحده است و فقط به ارزش‌یابی کتبی یا
شفاهی دانش‌آموزان بسنده می‌شود.

در این روش بازخورد ذهنی و یادگیری
فعال جریان ندارد.

روش نوین

در این روش معلم راهنما و تسهیل‌کننده
درس است و دانش‌آموز با حضور فعال
در فرایند تدریس و با فعالیت‌های خود،
مهارت‌ها و توانایی‌های بالقوه خود را بروز
می‌دهد. این تدریس می‌تواند به صورت
کنفرانس باشد و نیز به صورت پرسش و
پاسخ.

در این روش دانش‌آموز فعال است،
مسائل را کشف و حل می‌کند، سؤال
می‌کند و با همیاری دیگران یاد می‌گیرد
و در نهایت فرایندمحور است.

در آموزش‌وپرورش نوین ملاک
دانش‌آموز است و مقیاس بازخوردی است
که دانش‌آموز از دروس مربوطه می‌گیرد.

دانش‌آموز با حضور فعال خود و همچنین
شرکت در گروه‌هایی که در کلاس تشکیل
می‌شود و معرفی همیار معلم رسالت
مهمی در این فرایند دارد و معلم به‌صورت
ناظر و نظم‌دهنده ایفای نقش می‌کند.

روش تلفیقی

در این روش در برخی موارد معلم محور
قرار می‌گیرد، به ویژه در زمینه‌سازی و
آماده‌سازی کلاس و ارائه مقدمه. بعد از
آن برای خوانش ابتدایی داستان با صدایی
رسا و ادبی آن را برای دانش‌آموزان ارائه
می‌دهد.

معلم باید در حین درس به صورت
پرسش و پاسخ دانش‌آموزان را در کلاس
فعال کند.

با توجه به اهمیت روش یاددهی و
یادگیری نوین باید این روش بیشتر
توضیح داده شود.

در این روش معلم ناظر و راهنماست و
دانش‌آموزان حضوری پویا و فعال دارند.
معلم باید کلاس را نظم دهد. باید به
دانش‌آموزان بیاموزد که به نوبت و با
آرامش نظرات خود را بیان کنند. در این
روش باید از آنان خواست که نتیجه‌گیری
خود را از این درس بیان کنند. باید از
دانش‌آموزان پرسید که هدف مؤلفان
کتاب‌های درسی فارسی از آوردن این
درس چه بوده است.

معلم از دانش‌آموزان بخواهد داستان
درس را تجزیه و تحلیل کنند.

روش دیگری که برای آموزش این درس
مفید است، دادن تحقیق و پژوهش درباره
پیام داستان است.

معلم از آنان بخواهد در متون و اشعار
فارسی نویسندگان و شاعران مثال‌هایی
متناسب با ارتباط مفهومی درس
جمع‌آوری کنند.

داشته باشد. ایجاد روحیه شهامت در دانش‌آموز از وظایف معلم است.

نتیجه‌گیری

در ادبیات گرانقدر فارسی آثار بسیار ارزشمند و فاخری وجود دارند و به صرف کهنگی و قدیمی بودن نمی‌توان آن‌ها را از چرخه آموزش خارج کرد.

باید برای تدریس این آثار قالب نو و جدیدی عرضه کرد تا دانش‌آموزان دچار کسالت و بی‌حوصلگی نشوند.

معلم باید با تمام شیوه‌های فرایند یاددهی و یادگیری آشنا باشد تا دانش‌آموزان در آموزش دروس مختلف دچار سردرگمی نشوند.

در آموزش متن‌های ادبی کهن نیز می‌توان از شیوه‌های جدید علمی استفاده کرد. معلم با بهره‌گیری از این شیوه‌ها روند آموزش را در دانش‌آموزان پویا و فعال می‌کند.

در درس کیبوتر مطوقه نیز می‌توان از این شیوه‌های علمی جدید استفاده کرد یا با ترکیبی از شیوه‌ها آموزش این درس را تسهیل کرد.

ابتدا این درس باید از سه دیدگاه زبانی، ادبی، فکری بررسی شود، سپس از شیوه‌های ارزش‌یابی مستمر در جریان تدریس آن سود جست. این دیدگاه باعث حضور فعال دانش‌آموز در روند آموزش می‌شود.

دنایای امروز، دنایای پیشرفت و فناوری است. در این عصر اطلاعات به سرعت برق در جریان‌اند. معلم و نظام آموزشی باید با این روند سریع فناوری هم‌سو و هم‌جهت شوند.

برای دانش‌آموزان ساده و قابل درک کند. رسالت فرایند یاددهی و یادگیری این است که تمام دروس برای دانش‌آموزان به‌صورت آسان ارائه شوند و معلم سهم عمده‌ای در اجرایی کردن این رسالت دارد.

مدیریت و کلاس‌داری متناسب در این شیوه بسیار تأثیرگذار است.

معلم با توجه به زمان، تعداد دانش‌آموزان و جو کلاس باید برنامه تدریس خود را هماهنگ کند و مطابق برنامه کلاس را پیش ببرد.

کلاس‌داری بدون برنامه راه به جایی نمی‌برد و باعث سرودهای دانش‌آموزان و سوءاستفاده دانش‌آموزان فرصت‌طلب می‌شود.

درگیر کردن چند حس در میان دانش‌آموزان باعث یادگیری بهتر می‌شود. قبل از هر روشی معلم باید در دانش‌آموزان انگیزه لازم را ایجاد کند و روحیه آنان را متناسب با حال و هوای کلاس جهت دهد.

آماده‌سازی روحی دانش‌آموزان باعث می‌شود که فضای شاد و پرنشاطی در کلاس ایجاد شود. این امر باعث می‌شود که دانش‌آموزان ضعیف‌تر نیز برای مشارکت در کلاس تشویق شوند.

معلم در پایان درس می‌تواند به جمع‌بندی نظرات دانش‌آموزان درباره پیام‌های درس بپردازد.

و با مرور مفاهیم کلیدی درس و تمجید از سجایای اخلاقی مطوقه از دانش‌آموزان بخواهد که نظرات خود را درباره فداکاری مطوقه بنویسند.

یکی از مهم‌ترین راهکارها برای یادگیری دانش‌آموزان فرایند پرسش و پاسخ است. دانش‌آموز باید شهامت سؤال کردن را

در روش نوین دانش‌آموز باید در جریان درس ارزش‌یابی مستمر شود و مطالب جدید به صورت مکرر با دانش‌آموز در میان گذاشته شود.

معلم در روش نوین آموزش با مهارت‌های دانش‌آموزان آشنا می‌شود.

برای تدریس این درس می‌توان از پویانمایی‌هایی که درباره این داستان ساخته شده است نیز استفاده کرد و حتی پویانمایی‌هایی را که براساس داستان‌های کلیله و دمنه ساخته شده است به دانش‌آموزان نشان داد.

این امر باعث تقویت روحیه شادی و نشاط و آرامش آن‌ها می‌شود و باعث می‌شود که این داستان برای همیشه در ذهن آنان بماند.

می‌توان از دانش‌آموزان خواست براساس این داستان حکایت‌هایی را بنویسند. این کار باعث شکوفایی ذهن آنان می‌شود.

هم‌چنین داستان این درس را می‌توان به‌صورت تئاتر یا نمایش عروسکی اجرا کرد.

معلم باید به گونه‌ای این درس را تدریس کند که باعث ارتقای دانش‌آموزان شود تا در تجزیه و تحلیل متون کهن فعال شوند.

بسیاری از دانش‌آموزان نظر خوشی به متون کهن ندارند و به دلایل گوناگون از این متون گریزان‌اند و این هنر معلم است که چگونه این حریر نگارین فارسی را